

2008. november 11.

Nyílt levél
a Gyurcsány Ferenc kormányfő által kezdeményezett
gazdasági csúcsértekezlet
részvevőikhez

Tisztelt résztvevők!

A gazdasági csúcson bizonyára egyet fognak érteni abban, hogy az államnak a mai pénzügyi válságban és a recessziós veszélyhelyzetben különösen **kötelessége a kis-és középvállalkozói szektor megerősítése, fejlesztése**, de minimum leszakadásuk és egy csődhullám kialakulásának megakadályozása.

Valószínűleg mindenki tudja: a **gazdaságfejlesztés, a növekedés, és a foglalkoztatás-bővítés leghatékonyabb módja, motorja a kkv-fejlesztés** (lásd pl. az EU Lisszaboni céljai, **JEREMIE** kezdeményezése, stb.)

Vita bizonyára abban lesz, hogy hogyan lehet ezt leghatékonyabban elérni.

A helyes vállalkozásfejlesztési módszer kiválasztásához szükségesnek tartjuk felhívni a figyelmet arra, hogy az elmúlt évtizedben (kormányoktól függetlenül) a **gazdaságpolitikát irányító gazdasági minisztérium szakapparátusa eltért az evidenciákon alapuló, s a nemzetközi tapasztalatokat figyelembe vevő kkv-fejlesztési politikától**, s a téves nézetek beépültek a kormány döntéseibe.

A helyes és eredményes vállalkozásfejlesztési program és eszközrendszer kialakításához szeretnénk segítséget nyújtani **néhány - korábban figyelmen kívül hagyott - vállalkozásfejlesztési evidencia** hangsúlyozásával:

1. A kkv fejlődést az általános gazdasági környezeten (adóterhek, gazdasági- pénzügyi infrastruktúra, adminisztrációs terhek) történő javításon túl **konkrét vállalkozásfejlesztési-, támogatási programokkal kell segíteni!** (még a nagyon fejlett országokban is ezt teszik!)
2. **Nem szabad elfeledkezni a valóban működő 4-500 ezer mikrovállalkozás fejlesztésének szükségességéről!**

Nagy az esélye ugyanis, hogy a nagyvállalkozások képviselői és/vagy a politikusok, csak a közepes, vagy nagyvállalkozások problémáit képesek érzékelni, s csak bennük látják a fejlődés lehetőségét, pedig a mikrovállalkozások 1,2 millió főt foglalkoztatnak.

Megfelelő vállalkozásfejlesztési programok indítása esetén a jelenlegi, illetve a potenciális **mikrovállalkozások képessé tehetők a foglalkoztatás növelésére**, a nagyobb vállalatoktól elbocsátott létszám felszívására is. Ellenkező esetben itt is csődhullám várható, ami a munkanélküliek számát, és a feketegazdaságot tovább növeli. **Egy munkahely létrehozása e szektorban kerül a legkevesebbe!**

3. **A mikrovállalkozások fejlesztése speciális eszközöket igényel, mert speciális helyzetben is vannak!**

A mikrovállalkozások tőkeszegényebbek, forráshiányosabbak és vállalkozói ismeretük, kultúrájuk alacsonyabb mint a nagyoknak. Kisebbségi eséllyel, s drágábban kapnak bankhitelt, vissza nem térítendő támogatást is csak töredékük kaphat.

Nem elégséges ezért számukra a támogatási programok elérhetőségét biztosítani, ez a réteg külön gondozást, személyre szabott szakmai segítséget, „inkubálást” igényel, amelyekre a nagyobbaknak nincs szüksége.

4. **Nem elég a fenti diagnózist jól felállítani, azonnali és hatásos terápiára van szükség, amely alapján sürgősen el kell kezdeni a mikrovállalkozások fejlesztését!**

A terápia régen ismert a szakemberek számára, bár a GKM/NFGM szakapparátusa azt tartósan figyelmen kívül hagyja! Eredményességét nemzetközi és hazai tapasztalatok igazolják.

5. **A nemzetközi és a hazai gyakorlatban a legjelentősebb - és már bizonyított - kkv-fejlesztési programok: támogatott tanácsadás, mikrofinanszírozás, inkubátorházak, a vállalkozók képességeit, készségeit fejlesztő képzések, stb. A fejlett világon (még a leggazdagabb országokban is) mindenütt vannak ilyen vállalkozásfejlesztési programok, amelyek ezen gyengélkedő, de fejlődésre esélyes és igen nagyszámú vállalkozói réteg megerősítését szolgálják. Magyarországon is működtek ilyen programok, de csak esetlegesen, s nem megfelelő előkészítés, irányítás, finanszírozás és ellenőrzés mellett, így azok hatása messze elmaradt a potenciális lehetőségektől.**

6. **Ezen kkv fejlesztési programok lényege éppen az, hogy sok tíz-, és százezer mikro-, és kisvállalkozás kap érdemi segítséget, méghozzá „kisösszegű” támogatásként, hiszen a szolgáltatásokat ingyenesen, vagy alacsony díj fejében kapja. Így relatíve kis összegből nagy hatás érhető el. Nincs is annyi forrás, de szakmailag sem indokolt, hogy a mikrovállalkozások döntő hányada vissza nem térítendő támogatást kapjon. Arra azonban törekedni kell, hogy minél több vállalkozás kapjon szakmai és pénzügyi segítséget a fejlődéséhez.**

7. **Különösen költség-hatékony ezen szolgáltatások nyújtása, ha azokat egy arra specializálódott szolgáltató hálózat végzi, s nem „a virágozzon száz virág” elv szerint támogatja a kormány.**

8. **A vállalkozásfejlesztési programok, különösen a mikrohitel és a tanácsadói programok integrált szolgáltatásként történő biztosítása sokkal hatékonyabb megoldás, mint az egymástól függetlenül meghirdetett különböző programoknak, alkalmi pályázatokon kiválasztott különböző szervezeteken keresztül történő végrehajtása.**

9. **Evidencia, hogy a tanácsadói program a „kenőolaja” minden vállalkozásfejlesztési programnak, különösen a pénzügyi (benne a mikrofinanszírozási) programoknak. (ezért érthetetlen miért voltak és vannak tartósan alulkezelve a vállalkozói támogatott tanácsadói programok).**

A fentiek és az eddigi eredmények alapján valószínűleg valamennyi felelősen gondolkodó szakember egyetért abban, hogy a kormány kkv politikájában a jelenlegi gyakorlatot meghaladó **paradigmaváltásra van szükség, valamint a kkv- fejlesztésre szánt források növelésére!**

A célrendszerben előtérbe kell helyezni a nagy számú, kereskedelmi banki módszerekkel nem finanszírozható mikro- és kisvállalkozások megmaradását, az általuk működtetett munkahelyek megtartását, - ahol lehet - fejlesztését.

A kialakítandó program nem lehet üzleti megközelítésű, hiszen támogatásközvetítő rendszerek működtetését segítő vállalkozásfejlesztési programról van szó, nem pedig a közvetítő szervezetek profitmaximalizálásáról.

A kereskedelmi banki módszerekkel nem finanszírozható nagy számú magyar vállalkozások számára olyan fejlesztési program működtetése lehet a célravezető, amely **integrált szolgáltatási rendszereket működtet**, és amelyben fontos szerepe van a rájuk **legkisebb költségeket hárító finanszírozási konstrukciók létrehozásának**, a futamidő alatti **folyamatos nyomon követésnek és a tanácsadásnak**.

Fontos belátni, hogy a reális szakmai alapokon nyugvó **intézményharmonizáció a kulcsa a kormányprogram hatékonyság javításának**. Ebben helyre kell tenni elsősorban a kormányzati tervezés szintjén azt, hogy az egyes intézményrendszerek milyen módon alkalmasak a célkitűzések végrehajtására. Mint azt a nemzetközi tapasztalatok is egyértelműen alátámasztják, a jelen helyzetben **az intézményi versenyeztetés helyett a professzionális tervezésen alapuló szolgáltatási szinergiák megteremtésével lehetséges az előrelépés**.